

**Preek 6 juli, doopdienst
HWS Ontmoetingskerk
Johannes 10:11-18**

Gemeente van Jezus Christus,

Ik ben de goede bondscoach... We hoorden Jezus een voor die tijd heel herkenbaar beeld gebruiken: 'ik ben de goede herder'. Zou Jezus in onze tijd, in onze EK-tijd, gezegd hebben: 'ik ben de goede bondscoach'? Het heeft er wel wat van weg...

Ik ben de goede bondscoach, ik ken mijn spelers en mijn spelers kennen mij... Door mij zijn de voetballers één team, we gaan voor elkaar... Ik geef mijn leven voor mijn spelers... Ja dan klinkt opeens het radicale, het extreme, erin door. Je leven geven voor de spelers... Dat doe je niet zomaar. Waarom zou een coach zijn leven geven voor de spelers? Dat geeft wel wat weer van een grote liefde... Een liefde voor de spelers, een liefde voor het spel... Bij Jezus is het een liefde die nog veel dieper gaat. Want Jezus gebruikt niet, natuurlijk niet, het beeld van een bondscoach, maar van een herder met Zijn schapen. En daar klinkt dat hele radicale dat de goede herder Zijn leven geeft voor de schapen...

Voor veel kerkgangers is het een bekend beeld. Jezus de herder. Wij de schapen. Afgelopen week toen ik met deze tekst bezig was viel het mij op dat verschillende gemeenteleden ook afbeeldingen of een beeldje hebben van Jezus als de goede herder. Je kent het misschien wel. Jezus die liefdevol een lam op zijn schouders draagt. Heel mooi... Maar nu concreet: Jezus vergelijkt zichzelf met een herder, ons met schapen. Wat leert ons dat over Jezus, over onszelf? Hoe verandert deze boodschap ons leven? En alvast een waarschuwing. Die mensen met een plaatje van de goede herder thuis, na vandaag zul je er nooit meer op dezelfde manier naar kijken.

Allereerst: Jezus kent ons, zoals een herder zijn schapen kent. Zelf ben ik geen herder dus ik moet afgaan op verhalen van anderen en iets wat je steeds weer tegenkomt is de verbazingwekkende ontdekking van mensen dat de herder zijn of haar schapen kent. Stop vijf schapen van een herder in een grote kudde schapen. En de herder haalt zijn vijf schapen er zonder enige moeite uit. Hij herkent ze. Wat voor de meesten van onze een grote zee van wol en beesten is... Is voor de herder een kudde schapen waar een paar van zijn schapen duidelijk in te herkennen zijn...

Jezus dus de herder, en wij de schapen. Dat is een boeiende vergelijking die Jezus heeft gekozen. Hij had er ook voor kunnen kiezen om te zeggen: 'ik ben de goede stalmeester', en wij dus de paarden, edele dieren. Of Jezus had kunnen kiezen... 'ik ben de goede veehouder, de goede boer', en wij bijvoorbeeld de koeien. Maar Jezus kiest hier heel specifiek ervoor om ons te vergelijken met schapen. En dat is helemaal geen compliment... Want schapen... Tja dat zijn best domme beesten. Ze moeten naar eten worden gebracht, ze kunnen niet zelf water vinden. Ze kunnen de kudde kwijtraken, maar niet zelf terugvinden. Als er één een ravijn afrent, kan zomaar de hele kudde daarachteraan gaan. Als een schaap omvalt heeft hij bijna altijd hulp nodig om weer overeind te komen. Ze kunnen zich niet beschermen tegen wilde dieren... Kortom, het zijn domme afhankelijke beesten, en zo zegt Jezus: daar lijken jullie op. En niet alleen Jezus, op meerdere plekken in het Oude Testament wordt die vergelijking ook gemaakt. Wij zijn die domme, afhankelijke schapen...

En daar lijken wij inderdaad ook op. Met name op spiritueel gebied, op het geloofsvlak, maar in nog meer onderdelen van ons leven. Als mensen hebben wij de neiging om kuddegedrag te vertonen. We lopen achter van alles en nog wat aan, maar zijn vaak niet in staat om goed voor onszelf te zorgen. Om dat

duidelijk te maken kwam ik een mooi voorbeeld tegen bij de Amerikaanse predikant Tim Keller. Hij vroeg aan zijn gemeente om naar zichzelf te kijken, maar dan tien jaar geleden. Kijk jij ook eens terug, naar jezelf, tien jaar geleden. Toen deed je best onverstandige dingen he? Schaamtevol denk je terug aan dingen die je toen gezegd of gedaan hebt. Het grappige is dat jij, tien jaar geleden, ook op die manier terugkeek naar de versie van jezelf twintig jaar geleden. En zo door en zo door. Als je jong bent denk je misschien dat was het kinderlijke in mij, maar ook wanneer je ouder bent is er steeds weer die ontdekking: toen deed ik pas domme dingen zeg... En misschien denk je nu bij jezelf... Ah, maar nu ben ik er bijna, nu ga ik bijna echt verstandig leven... Laten we het over tien jaar nog eens vragen hoe dat heeft uitgepakt.

Wij lijken net op die schapen. Wij doen domme dingen... Anders gezegd, wij zondigen. Wij doen andere mensen pijn met onze daden. Wij trekken onszelf voor en anderen naar beneden. Heel menselijk... heel zondig... Het zou zomaar kunnen dat jij stilstaat bij die verkeerde daden en jezelf bijna niet meer in de spiegel durft te kijken. Heb ik dat echt gedaan? Je voelt nog steeds de schaamte, de pijn die door jou veroorzaakt is. Je bent misschien bang dat anderen achter komen wie jij echt bent. Dat ze niet langer de mooie buitenkant zien, maar de echte binnenkant. Niet het mooie plaatje wat we andere vertellen en op social media zetten. Maar dat wie jij echt bent. Wat zullen anderen doen wanneer ze jou ook op die manier kennen? Jezus kent ons, zoals een herder zijn schapen kent. Hij weet van al die dingen die jij hebt gedaan, en Hij weet ook van al die dingen die jij nog gaat doen. Alle verkeerde, zondige gedachten en daden... Jezus kent ons.

Dat is het eerste. Jezus kent ons, zoals een herder zijn schapen kent. Het tweede is. Jezus houdt van ons, zelfs zoveel dat Hij zijn leven geeft. Jezus kent ons, weet precies wie we zijn. Datgene waar we ons voor schamen, misschien wel angstig over zijn dat anderen het bij ons zullen zien... Jezus weet het, weet het beter dan wijzelf... Maar toch die liefde. De liefde van Jezus voor ons. De liefde die zo groot is dat Jezus zelfs Zijn leven geeft aan ons.

In de tijd van Jezus waren er nog veel wilde dieren die vaak ook schapen aanvielen. We zien het nu weer gebeuren met wolven die schapen aanvallen. Tweeduizend jaar geleden waren er daarom dag en nacht één of meerdere herders bij de kudde. En zo kon het gebeuren dat er wolven, beren of bergleeuwen kwamen, en dan moest de herder de schapen beschermen. Jezus zegt: 'Een goede herder is bereid zijn leven te geven voor de schapen.' Dat is radicaal, dat is extreem. Schapen waren in die tijd veel geld waard. Denk aan de wol, aan het vlees, aan het melk. Maar dat is nooit zoveel waard als een mensenleven... Wij kunnen die huurlingen waar Jezus het over heeft ons goed voorstellen. Natuurlijk ren je weg als je eigen leven op het spel staat. Maar Jezus zegt: 'Een goede herder is bereid zijn leven te geven voor de schapen.' Die liefde is zo groot dat de schapen op de eerste plaats komen en het leven van de herder op de tweede plaats. En zo heeft Jezus Zijn leven gegeven voor ons. Om ons te redden, om ons het eeuwige leven te geven, om ons bij God te brengen, gaf Jezus Zijn leven. Hij stierf voor ons, Hij stierf voor jou, uit liefde. Dat is de goede herder. Jezus kent ons, zoals een herder zijn schapen kent. En Jezus houdt van ons, zelfs zoveel dat Hij zijn leven geeft.

Het derde punt, het worden vijf punten, is dat wij Jezus nodig hebben zoals schapen een herder nodig hebben. Ik noemde het net al. Schapen zijn domme afhankelijke dieren. En wij lijken daar op. Schapen kunnen niet zonder een herder. En dus hebben wij allemaal één of meerdere herders. Er is niemand zonder herder, maar het soort herder kan behoorlijk verschillen. De één ziet in haar werk haar herder. Wanneer ik mij goed inzet

op mijn werk, carrière maak, dan word ik gelukkig. Dan vind ik zo gezegd die groene weiden en vredige wateren. Mijn baan is mijn herder die mijn leven leidt. De volgende ziet het in zijn echtgenoot. Hij of zij is het die mij gelukkig moet maken. Een ander ziet in zijn smartphone zijn herder, de afleiding die hij nodig heeft om de dag daar te komen. Dat is de herder... Wie is jouw herder? Wie zijn jouw herders? Geld, macht, sport, hobby, relaties, vrijwilligerswerk... Jezus?

En wat als de wolf komt? Wat als er moeilijke tijden aanbreken, wat als je het echt niet meer zelf kunt en de herder je moet helpen? Wie is dan een huurling? En wie is dan de goede herder? Elke herder schiet vroeg of laat, maar altijd tekort... De mensen om je heen veranderen, jij verandert. Geld verliest zijn glans. Op je werk word je ingehaald door jongere betere mensen. Je kunt niet meer doen wat sommige herders van je vroegen... Vroeg of laat verlaten je herders je. Blijken ze huurlingen te zijn... Vroeg of laat, maar altijd... Behalve Jezus. Jezus is de goede Herder. Wij hebben Hem nodig.

Jezus kent ons, zoals een herder zijn schapen kent. Jezus houdt van ons zelfs zoveel dat Hij zijn leven geeft. Wij hebben Jezus nodig, zoals schapen een herder nodig hebben.

En, dat is het vierde, Jezus geeft ons wat wij nodig hebben, net als een herder aan Zijn schapen geeft. Op huisbezoek lees ik vrij regelmatig Psalm 23. Dat is een bekende en geliefde Psalm. De Heer is mijn herder. Zojuist voor de preek hebben we daar ook twee verzen van gezongen. De psalmist bezingt dat God hem laat rusten in groene weiden en naar vredige wateren leidt. Dat zijn de goede, de mooie kanten van het leven. Maar daarnaast gaat het ook over het donkere dal. Het leven is niet alleen rozegeur en maneschijn. Soms is het leven ook keihard. Het donkere dal. Maar juist ook in dat donkere dal is de herder er. Er staat in Psalm 23: 'Al gaat mijn weg door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want U bent bij mij,' Dat is de belofte van de goede herder. Wat er ook gebeurt... Hij is er!

Maar... Misschien denk je bij jezelf. Als de goede herder er is, en Hij zo goed voor mij zorgt... Waarom dan dat donkere dal? Voor het schaap is dat inderdaad de vraag. Misschien ken je wel het verhaal uit Lucas 15. Daar maakt Jezus ook de vergelijking met een herder. Een herder die 99 schapen achter laat om één schaap te zoeken. 'En als hij het gevonden heeft, legt hij het vol vreugde op zijn schouders'. Veel van die lieflijke afbeeldingen van de goede herder zijn ongetwijfeld gebaseerd op dat verhaal. Maar de hoorders van Jezus wisten beter hoe het eraan toe ging met zo'n gevonden schaap dan wij...

De herder ging zoeken en zodra hij het schaap gevonden had, weet je wat er dan gebeurde? In kinderbijbels staat nog weleens dat het schaapje vrolijk naar zijn herder kwam huppelen, maar in het echt... Nee hoor... Schapen gescheiden van de kudde zijn vaak in paniek, die rennen eerder weg bij de herder vandaan... Zo zijn schapen, zo zijn wij ook wel... Als de goede herder komt herkennen wij Hem niet... Dus wat moest de herder doen? Hij wierp zichzelf op het schaap en daarmee de schaap omver. Bond zijn achterpoten vast aan elkaar. En ook zijn voorpoten. Legde het schaap op zijn schouders en liep terug. Het schaap is gevonden, reden tot grote blijdschap voor de herder! Maar het schaap zelf... Die dacht misschien: 'waarom doet mijn herder mij pijn, waarom heeft hij mij vastgebonden, dat is toch niet goed?' Maar het is het wel, het schaap ziet het alleen nog niet. En misschien is Jezus ook met jou op dit moment in je leven op die manier bezig. Dat Hij jou naar zich toe trekt. Een donker dal inleidt, omdat het beter is voor je... Daarmee is natuurlijk niet gezegd dat elk donker dal van God komt, maar wel dat in elk donker dal de goede herder bij ons is. Hij weet wat we nodig hebben.

We lezen vanochtend uit Johannes 10. Eerder in datzelfde hoofdstuk staat over de goede herder: 'hij roept zijn eigen schapen bij hun naam'. Dat is opvallend, want schapen krijgen in de regel helemaal geen naam. Toen niet, en nu nog steeds niet. Maar de goede herder geeft de schapen wel een naam. Wanneer Jezus of God mensen een naam geeft dan zit daar vaak een doel achter. Denk aan Petrus, de rots. Of Abram die Abraham wordt, vader van vele volken. De naam is ook een roeping. En zo kent Jezus ons, de goede herder ziet in ons onze potentie. Potentie die mag groeien door de herder in dit leven, maar ook in het leven dat komen zal. Wij zijn kostbare schapen, maar in potentie nog veel kostbaarder. Zo kent Jezus ons al en zo geeft Jezus dat wat wij nodig hebben.

Jezus kent ons. Jezus houdt van ons. Wij hebben Jezus nodig. En Hij geeft wat we nodig hebben. Het laatste punt is: wij mogen meehelpen.

Eerder deze preek vroeg ik, wie of wat is voor jou een herder? De vraag die ook gesteld kan worden is: voor wie ben jij een herder? En ben jij een huurling? Of toch een goede herder? Uiteindelijk komt het antwoord op die vraag weer terug naar wie jouw herder is. Ken jij alleen huurlingen? Dan ben je ook hooguit een huurling voor een ander... Maar als je de goede herder kent? Dan wordt je ook meer als Hij, dan verwijst je naar Hem... Dan word je een... herdershond. Mooi beeld vind ik dat. Predikanten plakken dat beeld nog weleens op zichzelf. Jezus de goede herder, en wij de herdershonden. En dat geldt niet alleen voor predikanten. Maar voor ons allemaal. In het bijzonder ook voor jullie Robin, Yvonne, Jeroen en Rianne...

Want als wij als mensen schapen zijn, dan zijn ook onze kinderen schaapjes, lammeren. De vraag is dan: naar wie luisteren ze? Naar welke herders luisteren je kinderen? Als je kinderen nog klein zijn, zijn papa en mama alles. Dat betekent helaas niet dat ze altijd goed naar je luisteren, de ervaring leert anders. Maar toch is de stem van de ouders het allerbelangrijkste. Als ze ouder worden, wordt hun levensruimte vergroot. Ze gaan steeds meer van de wereld ontdekken. En er zullen allerlei invloeden zijn op je kind. Dat is goed, dat is het leven. Je kan ze niet overal voor beschermen. Maar dat is tegelijk ook moeilijk. Opvoeden wordt weleens de kunst van het loslaten genoemd.

Het liefst zou je je kinderen, je geliefden willen beschermen. Je gunt ze de veiligheid van een kudde, van een schaapskooi. Van een herder die voor hen zorgt. En dat ze daar helemaal veilig en tevreden en altijd gelukkig zijn. Maar je weet ook: er komen dieven en wolven, je hebt geen invloed op wat allemaal op hen afkomt. Er zijn huurlingen in je leven, in hun leven. En misschien zie je als ouder soms al wel dat iemand niet het goede met ze voor heeft, maar is het vaak zo dat ze dat dan eerst zelf moeten ontdekken. Maar er komt nog iemand op ze af. En dat is de goede herder. Die in tegenstelling tot die huurlingen het alles uitmaakt hoe het met je gaat en wie je bent. Dat is de goede herder. En wij mogen allemaal schapen in Zijn kudde zijn...

Jezus kent ons. Jezus houdt van ons. Wij hebben Jezus nodig. Hij geeft wat we nodig hebben. En wij mogen meehelpen, als herdershonden.

Jezus is de goede herder. En Hij kent ons allemaal bij naam. Wij zijn welkom in Zijn kudde. Jezus is de goede herder. Halleluja, amen.

Met eventuele reacties op deze preek kunt u terecht bij ds. Stefan Honing. stefanhoning@gmail.com of 06-48883410